

MOZAIKA

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINA

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ
ŠKOLA OSTRAVA – BĚLSKÝ LES,
B. DVORSKÉHO 1,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

Identifikační údaje

Oficiální název: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Motivační název: MOZAIKA

Předkladatel:

Název školy: Základní škola a mateřská škola Ostrava - Bělský Les,
B. Dvorského 1, příspěvková organizace

Místo poskytovaných školských služeb:
B. Dvorského 1049/1, 700 30 Ostrava - Bělský Les

Právní forma: příspěvková organizace

IČ: 70978352

IZO: 120100371

Identifikátor školy: 600145034

Kapacita ŠD: 300

Vedoucí vychovatelka: Jana Kotalová

Koordinátor tvorby: Jana Kotalová

Kontakt: tel. 595 700 534

e-mail: skola@zsdvorskeho.eu

www: www.zsdvorskeho.eu

Zřizovatel:

Název zřizovatele: Statutární město Ostrava
Městský obvod Ostrava – Jih

Adresa zřizovatele: ul. Horní 3, 700 30 Ostrava - Hrabůvka

Kontakt: tel: 599 444 444
fax: 596 764 413
e-mail: posta@ovajih.cz

Platnost dokumentu od 1. 9. 2024

Charakteristika činnosti školní družiny při ZŠ a MŠ Ostrava - Bělský Les, B. Dvorského 1

Školní družina se zabývá zájmovým vzděláváním. Vychovává k smysluplnému využívání volného času a vybavuje účastníky dostatkem námětů pro jeho naplňování. Uskutečňuje je formou pravidelné výchovně vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou rozšířených zájmových aktivit.

Obecné cíle vzdělávání:

rozvíjí osobnost člověka i jeho učení a poznání, upevňuje a rozvíjí získané vědomosti
osvojování základů hodnot pro osobní a občanský život
upevňuje zásady demokracie, základních lidských práv a svobod
vytváří pozitivní vztah k životnímu prostředí a jeho ochraně
zprostředkovává znalosti o bezpečnosti a ochraně zdraví
vychovává k smysluplnému využití volného času a vybavuje děti dostatkem námětů pro jeho naplňování

Kompetence:

Kompetence k učení

Vychovatel:

prohlubuje informace o světě lidí, kultuře, přírodě a technice
vede děti k pokládání otázek, hledání odpovědí, zkoumání, objevování, všímání si souvislostí mezi jevy
nabízí aktivity, při kterých děti získané zkušenosti uplatňují v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

Vychovatel:

vede k logickému a kreativnímu uvažování a řešení problémů, k pochopení, že vyhýbání se řešení problémů nevede k cíli
učí děti problém pochopit, zjistit příčinu, promýšlet a plánovat jeho řešení

Kompetence komunikativní

Vychovatel:

zapojuje děti do diskuse
v komunikaci mezi vrstevníky i s dospělými jim umožňuje vyjadřovat jejich postoje, názory, prožitky, pocity, nálady
nezapomíná, že ke správné komunikaci patří také naslouchání druhým

Kompetence sociální a personální

Vychovatel:

vede k uvědomění, že dítě za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky
vede k vnímavosti dítěte k nespravedlnosti, ubližování, ponižování, lhostejnosti a agresivitě v mezilidských vztazích a učíme je hledat správná řešení
umožňuje spolupráci ve skupině tak, aby dítě bylo schopno tolerovat a respektovat druhé a uzavírat kompromisy, aby se dokázalo prosadit, i podřídí většinovému rozhodnutí
uplatňuje základní společenské návyky

Kompetence občanská

Vychovatel:

seznamuje děti s jejich právy a vede je k plnění povinností
vede děti k respektování práv druhých
podílí se na formování zdravého a bezpečného prostředí přírodního i společenského
vede děti k reflexi základních ekologických souvislostí

Kompetence volnočasová

Vychovatel:

rozvíjí schopnost dítěte účelně trávit volný čas tak, aby se orientovalo v možnostech jeho aktivního a smysluplného využití
umožňuje dítěti svobodně vybírat zájmové činnosti podle jeho dispozic, rozvíjet své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech
nacvičuje s dítětem umění odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času
vypovídá děti činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi

Vzdělávací plán školní družiny

Očekávané výstupy	Témata	Blok
<ul style="list-style-type: none"> - vypráví o životě rodiny - komunikuje na téma povolání, profese, koníčky - ztvárňuje dané téma výtvarně, dramaticky ad. - popisuje dům, byt, zařízení domácnosti - vytváří plány fiktivních bytů, domů - zařizuje fiktivní domácnost - popíše, jak se bezpečně dostane do školy a domů - hledá orientační bod - seznamujeme se s dopravní tematikou - orientuje se v budově školy - pojmenuje zaměstnance školy - zamýšlí se nad tím, co může změnit v budově školy, podílí se na výzdobě 	<p>Náš domov: U nás doma Náš dům</p> <p>Škola: Cesta do školy Ve škole</p>	Místo, kde žijeme
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s atlasem, vytváří si plán své fiktivní cestovatelské výpravy - seznamuje se se světadíly, světovými stranami, orientací na mapě 	<p>Zeměkoule: Cestujeme prstem po mapě</p>	Svět
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s mapou města - poznává historická místa - kreslí znak města - poslouchá a reprodukuje pověsti našeho regionu - vytváří projekt ideálního města - vlastními slovy popíše funkci pošty, knihovny, lékárny, banky, obchodu, nemocnice, nádraží, letiště apod. - kreslí, čím bych chtěl/ - a být - hraje si na prodavače, kadeřnice, popeláře apod. - beseduje o profesi hasiče, policisty, lékaře - navrhuje, jak se vyvarovat nebezpečí 	<p>Město, v němž žijeme</p> <p>Profese ve městě</p>	Naše vlast Naše město
<ul style="list-style-type: none"> - představuje svou rodinu, popisuje rodinné zvyky - pokouší se pojmenovat všechny příbuzné - seznamujeme se s významnými dny - odůvodňuje, proč komu přát -dramatizuje scénky s tematikou blahopřání - vyrábí dárky - stanovuje si žebříček hodnot, pravidla soužití - učí se tolerovat odlišné jedince a jejich názory - učí se objektivně hodnotit sebe i své kamarády - připravuje dárky pro nové kamarády 	<p>Rodina : Portrét rodiny Máme se rádi</p> <p>Mí kamarádi</p>	Lidé kolem nás
<ul style="list-style-type: none"> - používá „kouzelná slůvka" prosím a děkuji - volí pozdrav přiměřeně situaci -popíše, jak se chovat v divadle, na koncertě, výstavě - dramatizuje situace s tematikou chování na veřejnosti a v dopravních prostředcích - při společném stolování dbá na kulturu stolování a osvojuje si její zásady 	<p>Jak se správně chovat</p>	Pravidla chování

<ul style="list-style-type: none"> - společně hodnotí chování v oddělení - zaujímá odmítavý postoj k vandalismu, ničení majetku, šikaně - zvládá samoobslužné činnosti 	<p>Chválíme a upozorňujeme na nedostatky</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše charakteristické rysy ročních období - beseduje o čase (rok, měsíc, týden, den, hodina) - poznává hodiny - popíše zásady pravidelného denního a týdenního režimu - plánuje aktivní odpočinek - beseduje o zájmových akcích, činnostech - probíráme možná nebezpečí úrazů - hovoří o tom, jak byl/ a malý/ á - vypráví, jak se žilo v minulosti, vyhledá informace - Den stromů, poznává a určuje stromy - Den bez úrazů, popisuje zásady bezpečného chování - podzimní výstava výrobků, pracuje s přírodními materiály - organizuje Mikulášskou nadílku - v době adventní připravuje dárky, vyrábí ozdoby - chystá se na vánoční výstavku; jarmark - baví se na besídkách v odděleních, vypravuje o Vánocích, o tradicích - připravuje si masky na maškarní karneval - uvítá" 1. jarní den, připomene si znaky jara - seznamuje se s velikonočními tradicemi, maluje kraslice, chystá velikonoční výstavu - slaví DEN ZEMĚ, beseduje o zdravém životním stylu, zdravé stravě - vyrábí přáníčka ke Dni Matek - slaví Den dětí, připravuje a účastní se her a soutěží - účastní se dle zájmu ozdravných pobytů pořádaných školou 	<p>Kalendář Rok</p> <p>Režim dne Můj volný čas</p> <p>Jak se měníme</p> <p>Svátky, zvyky, tradice, oslavy: Podzim</p> <p>Zima</p> <p>Jaro</p> <p>Léto</p>	<p>Lidé a čas</p>
<ul style="list-style-type: none"> - poznává a určuje stromy i rostliny - staví z přírodnin - využívá přírodnin k výtvarným a pracovním činnostem - hovoří o zvířatech (domácí, ve volné přírodě, v ZOO, hospodářská) - tvoří, maluje zvířata, využívá práce k výzdobě školy - sleduje změny v přírodě, charakteristické znaky jednotlivých ročních období využívá v tématických činnostech - pečuje o zeleň - beseduje o vodě a jejich skupenstvích - popisuje koloběh vody v přírodě - je seznámen s informacemi o změnách klimatu - v rámci Dne Země beseduje o ochraně přírody - třídí odpad, sbírá papír, plastové lahve 	<p>Rostliny a živočichové: Stromy a rostliny</p> <p>Živočichové</p> <p>Roční období: Příroda</p> <p>Voda, počasí</p> <p>Ochrana životního prostředí</p>	<p>Rozmanitost přírody</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše lidské tělo a jeho funkce - sleduje, jak se mění míry, váha - znalosti o těle využívá při soutěžích, hrách a v dalších činnostech - upevňuje si návyky osobní hygieny a dodržuje ji - ujasňuje si význam otužování a zdravého životního stylu - hovoří o zdravé výživě, využívá smysly při poznávání a posuzování zeleniny, ovoce a dalších potravin - dbá na důležitost pitného režimu - uvědomuje si možná nebezpečí a zjišťuje, jak jim předcházet - uvědomuje si nebezpečí při kontaktu s neznámým člověkem - učí se přivolat pomoc dospělého nebo policie (tel.: 150,155, 158,112) - učí se zásadám první pomoci - dle počasí se účastní pobytu venku (obsah a činnosti jsou přizpůsobeny ročním obdobím) - relaxuje při spontánních hrách a činnostech - při pobytu venku si hraje, soutěží 	<p>Poznáváme své tělo: Lidské tělo, postava</p> <p>Pečujeme o své zdraví</p> <p>Předcházíme úrazům</p> <p>Pobyt venku</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p>
---	---	------------------------------------

Délka a časový plán vzdělávání:

Činnost ŠD vychází z Vyhlášky o zájmovém vzdělávání č.74/2005 Sb., v platném znění, ŠVP pro základní vzdělávání naší školy SOS a ŠVP ŠD Mozaika. Dále pak z ustanovení Školského zákona č.82/2015 Sb. ze zákona o zpracování osobních údajů č.561/2004 Sb. Školského zákona. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Délka zájmového vzdělávání a z ní vyplývající časový plán je pro náš ŠVP stanoven vzhledem k organizační struktuře oddělení a kroužků rozšířené zájmové činnosti na **jeden školní rok**. Tato délka časového plánu plně vyhovuje a zohledňuje pojetí a členění tematického celoročního plánu práce ŠD, který vychází z rozčlenění a zařazení do ročních období, jimiž jsou činnosti motivovány a ovlivňovány. Kromě společného celoročního plánu práce ŠD má zpracován plán činnosti každé oddělení a rozšířená zájmová činnost.

Formy vzdělávání:

- Provoz ŠD: ranní provoz 6.00 - 7.40 hod.
odpolední provoz 11.40 - 16.30 hod.
- **pravidelné výchovné a vzdělávací činnosti** (odpočinkové, rekreační, zájmové, sebeobslužné, příprava na vyučování) - zahrnuje každodenní činnost účastníků přihlášených k pravidelné docházce
- **rozšířená zájmová činnost ŠD - kroužky:** 15.00 – 16.30hod.
- **spontánní činnosti:** spontánní aktivity zahrnuté do pravidelné činnosti ŠD / hry v ranní ŠD; odpolední klidové, odpočinkové, relaxační a rekreační činnosti, zájmové činnosti, činnosti při pobytu venku /
- **příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická činnost** - besedy, soutěže, výstavy, exkurze, výlety, sportovní akce, akce pro rodiče a děti

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami: dle vyhlášky č. 27/2016 sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

- splňujeme podmínky pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- respektujeme individualitu každého žáka
- vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj
- individuálním přístupem nabízíme také začleňování žáků s poruchami chování ve spolupráci s poradenským pracovištěm školy a úzké součinnosti se školním psychologem a školními asistenty
- dle stupně a charakteru jejich handicapu bude umožňováno začleňování do volnočasových aktivit a budou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti
- při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení žáků bude brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby
- pro rozvoj talentovaných jedinců bude naše ŠD nabízet další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu

Podmínky pro přijímání uchazečů a podmínky ukončování vzdělávání:

- činnost školní družiny je určena především pro žáky 1. stupně ZŠ
- dle potřeby (individuální přístup, zdravotní a jiné problémy je možno na doporučení výchovných poradců, psychologa, třídních učitelů, na žádost rodičů apod.) v případě nenaplnění oddělení přijmout k pravidelné docházce také žáky 2. stupně
- základní provozní jednotkou je oddělení, které se naplňuje do počtu 30 dětí nebo dle § 111a odst. 4 školského zákona - výjimka z nejvyššího počtu žáků
- přijetí k zájmovému vzdělávání rozhoduje ředitel, postupuje podle pravidel, která stanoví v ŠVP
- přijetí je provedeno na základě vyplnění přihlášky (zápisního lístku) zákonným zástupcem žáka
- žáci mohou být přijímáni v průběhu celého školního roku
- podmínkou přijetí je také zaplacení Úplaty za zájmové vzdělávání, výši úplaty určuje zřizovatel
- platbu je hrazena bezhotovostně (přidělení VS) pololetně nebo za celý školní rok, hotovostní platba pouze výjimečně
- ředitel školy může na žádost rodičů a na základě doložených potvrzení z Úřadu práce rozhodnout o snížení nebo prominutí platby za zájmové vzdělávání
- odhlašování žáků - ukončení docházky do ŠD probíhá na základě písemného oznámení zákonného zástupce žáka nebo z důvodu nezaplacení úplaty
- ředitel školy může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů
- do kroužků rozšířené zájmové činnosti ŠD mohou být na základě přihlášky přijati také žáci, kteří nejsou přihlášení k pravidelné docházce do ŠD, úplata 300 Kč pololetí
- z důvodu zajištění bezpečnosti při specifických činnostech v kroužcích je maximální počet určen hranicí do 15 účastníků

Pedagogové se průběžně vzdělávají v rámci vzdělávacích kurzů NIDV, KVIC, DVPP a nabídky dalších subjektů. Vzdělávání je zaměřeno na nové formy pracovních a zájmových činností, u vedoucí vychovatelky také na legislativu. Odborné zaměření prohlubují také samostudiem a využíváním odborné literatury.

Materiální podmínky

Činnost ŠD probíhá v 9. odděleních. Všechna oddělení jsou zřízena ve třídách, kde probíhá dopolední výuka. Rozvrhy těchto tříd jsou upraveny tak, aby byla výuka ukončena v 12.35 hod.. V době, než se třída uvolní, pobývají žáci v kmenových třídách. Taktéž ranní družina je organizována ve třídách. Od 15.00 – 15.30 hod. se oddělení 5. - 9. spojují podle počtu žáků v odděleních 1. – 4.

Kromě tříd, které jsou vybaveny pro odpočinkové, rekreační i zájmové činnosti zájmového vzdělávání, využívá školní družina prostory chodby (stolní tenis, kulečnick, multifunkční stoly).

Všechny třídy mají koberce, každá třída má samostatný prostorný kabinet, kde jsou uloženy pomůcky.

Žáci ŠD mohou využívat ke svým činnostem, akcím a projektům tělocvičnu, sportovní halu, baletní sál, multifunkční hřiště, zahradu MŠ, školní knihovnu, cvičnou kuchyňku, keramickou dílnu a všechny ostatní prostory školy.

Vychovatelé a žáci se značnou měrou podílí na výzdobě a estetizaci školy, kde prezentují výsledky své tvořivosti.

Materiální vybavení je závislé na finančních možnostech školy. Jednotlivá oddělení mají pomůcky a hry, které rozvíjí schopnosti žáků, v dostatečném množství. Nové pomůcky pro zájmové vzdělávání a spotřební materiál je zajišťován z části úplaty za zájmové vzdělávání.

Ekonomické podmínky

- Úplata za zájmové vzdělávání se řídí **§123 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb.**,
- Úplatu může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit dle zákona o pomoci v hmotné nouzi, sociálních službách nebo zákona o státní sociální podpoře/podání žádosti řediteli školy, doložení platného potvrzení z úřadu práce
- Úplatu za zájmové vzdělávání je možné vrátit účastníkům z důvodu odhlášení ze školní družiny/přestup na jinou školu, nezájmem o zájmové vzdělávání

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

BOZP pro žáky vychází z Organizačního řádu školy, jehož součástí jsou přílohy, které zahrnují všechny bezpečnostní možnosti, na které je třeba brát ohled. Žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečnosti, ochrany zdraví a prevence sociálně patologických jevů, pravidly pro zacházení s majetkem školy. Vzájemné vztahy mezi zaměstnanci školy a žáky, nepřímo i zákonnými zástupci žáků, musí vycházet ze zásad vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti. Dbáme na vytváření partnerských vztahů podložených vzájemnou úctou, důvěrou a spravedlností, na dodržování základních společenských pravidel a pravidel slušné a zdvořilé komunikace.

Účastníci zájmového vzdělávání jsou seznámeni s Vnitřním řádem ŠD, Vnitřním řádem ŠJ, poučení o pravidlech bezpečného chování vždy na začátku školního roku, při přihlášení k zájmovému vzdělávání, před každou akcí ŠD, týdně dle potřeby a povahy činností - zápis do Přehledu výchovně vzdělávací práce. Seznámeni s Vnitřním řádem ŠD jsou také zákonní zástupci účastníků.

Formou projektů ŠD jsou žáci seznamováni s riziky v různých oblastech, kde si mohou úraz způsobit.

Z důvodu zajištění bezpečnosti žáků až do odchodu účastníka zájmového vzdělávání ze školského zařízení a z důvodu nadstandardní nabídky zájmových činností a kroužků, vyžaduje organizování, přesun a osobní předávání žáků přímou práci vychovatele (bezpečnost a ochrana zdraví, upevňování návyků osobní hygieny, zvládnutí samoobslužné činnosti, předcházení vzniku šikany, vandalismu a ničení majetku).

Organizační směrnice obsahuje popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se zájmové vzdělávání uskutečňuje.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- Vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání
- Vhodný stravovací a pitný režim podle věkových a individuálních potřeb žáků
- Zdravé prostředí užívaných prostorů podle platných norem - odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, hygienické vybavení prostorů
- Bezpečné pomůcky

- Ochrana účastníků před úrazy:
  - První pomoc
  - Zvláštní pravidla při pracovních činnostech
  - Činnosti na sportovišti (hřiště, tělocvična, zahrada MŠ)
  - Výlety a akce konané mimo školu (chůze po silnici, pohyb ve městě, přesun v MHD, co dělat, když se ztratím)
  - Škola v přírodě, zotavovací akce
  - Činnosti v přírodě (koupání, terénní hry, vycházky)
- Výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů, pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti (provozní řády heren, keramické dílny, tělocvičen, haly, hřiště, baletního sálu, kuchyňky, školní knihovny)
- Dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře, praktická dovednost zaměstnanců poskytovat PP

Psychosociální podmínky:

- Vytváření prostředí pohody, příznivé sociální klima - otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, empatie, spolupráce a pomoc druhému
- Respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmu účastníků a osvojování si toho, co má pro ně praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti
- Věková přiměřenost a motivující hodnocení - respekt k individualitě účastníků, hodnocení v souladu s individuálními možnostmi, dostatečná zpětná vazba
- Ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- Spoluúčast žáků na plánování činnosti, provádění i následném hodnocení
- Včasná informovanost žáků a jejich rodičů o činnosti v zařízení

Celoročně ŠD zajišťuje:

- Spolupráci s vedením školy, třídními učiteli, asistenty pedagoga, výchovnými poradci, školním psychologem
- Rozvíjení kompetencí k učení, řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, kompetence občanská a volnočasová
- Aktivní spolupráce při celoškolních akcích
- Organizace a spoluúčast na akcích pro rodiče s dětmi (Podzimní slavnost, Vánoční jarmark, Jarní dílna, Rodinný den)
- Koordinaci obědů a odchodů žáků ŠD na hokejové tréninky
- DVPP, samostudium odborných časopisů a literatury (Informatorium, Speciál pro školní družiny, Učitelské noviny, Školství), web nasedruzina.cz
- Výzdobu prostor školy a chodeb ŠD, Galerie na šňůře
- Péči o květinovou výzdobu ŠD
- Zvyšování čtenářské gramotnosti žáků nabídkou knih Klubu čtenářů (Albatros, Fragment, Egmont), spolupráce s MŠ
- Evidenci a kontrolu úplaty za zájmové vzdělávání
- Tematické výstavy

- Rozvoj čtenářské gramotnosti žáků / společná četba knih na pokračování, návštěvy školní knihovny
- Výrobu dárků, reprezentaci školy
- Nákup pomůcek pro školní družinu
- Inventarizaci

Celoroční plán práce ŠD 2024 - 2025

Podzimní období:

- Příprava oddělení na nový školní rok, příprava nového oddělení ŠD9
- Nabídka a nábor do rozšířených zájmových činností ŠD/přihlášky
- Školení BOZP
- Výzdoba oddělení téma Podzim
- Podzimní výstavka ŠD/Galerie na šnůře, podzimní veršování
- 20. 9. Den malování mandal/zapojení do celostátního projektu Mandala dětem
- Den české státnosti 28. 9. – sv. Václav (besedy v odděleních)
- Mezinárodní den zvířat 4. 10.
- Účast na soutěžích modelářů/Kyjov, Battle of Ostrava, Dubenec, Zlín, Neratovice, Mistrovství Slovenska Nitra
- Les ve škole/ Příroda a les na podzim, podzimní soutěž
- Den stromů 20. 10. (tematicky zaměřené aktivity v jednotlivých odděleních), výstava výtvarných a pracovních činností
- Měsíční výlety s dětmi Poznávej svoje město/říjen, listopad
- Den vzniku samostatného československého státu 28.10
- Podzimní slavnost (celodružinová akce pro děti a rodiče) 23. 10.
- Den laskavosti 13. 11. /týdenní aktivity
- Světový den pozdravů 21. 11.
- Účast na soutěžích modelářů /Pohár Kyjovské radnice, Battle of Ostrava, Papír v Dubenci, Modelářský svět Zlín, Neratovický Papír

Zimní období:

- Zdobení vánočního stroměčku na náměstí Ostrava Jih
- Advent/ 1. 12. – výzdoba v odděleních
- Vánoční jarmark 3. 12.
- Mikulášská nadílka v jednotlivých odděleních
- Vánoční koncert ŠD – Děti dětem (účinkují žáci z jednotlivých oddělení)
- Vánoční posezení v jednotlivých odděleních
- Maškarní karneval s Hopsalínem
- Účast na soutěžích modelářů /Brno – Lužánky papírové království
- 15. ročník zimní soutěže modelů s hlasováním o NEJ model pro žáky ZŠ
- Měsíční výlety s dětmi Poznávej svoje město/prosinec, leden, únor
- Les ve škole/Příroda a les v zimě, soutěž
- Sněhulákový týden/tematické aktivity na sněhu i v oddělení
- Den mateřského jazyka 21. 2.

Jarní období:

- 22. 3. Den vody/týdenní projekt
- Zdobení zlatice na náměstí Ostrava Jih
- Papír show Ostrava / mistrovství ČR pořádáno v hale ZŠ Dvorského (mezinárodní soutěž papírových modelů)
- Účast na soutěžích modelářů /Pražské jaro v Nehvizdech, Papírová růže v Jindřichově Hradci, Beskyd model kit show Kopřivnice
- Březen – měsíc knihy/společné čtení, kvízy, aktivity
- Ozdravný pobyt 30. 3. – 12. 4. /téma Byl jednou jeden člověk
- Jarní dílna, velikonoční workshop spojený s výstavkou prací žáků RZČ ŠD keramiky, modeláře a šikovných ručiček/15. 4. 2025
- Výroba dárků k zápisu dětí do prvních tříd, výroba pamětních medailí z keramiky
- Dny otevřených dveří ZŠ a ŠD
- Světový den zdraví 7. 4.
- Projektový týden ke Dni Země 22. 4. – 25. 4. 2025 (zdravý životní styl, environmentální výchova)
- Den Slunce 3. 5. /výstava výtvarných a pracovních činností
- Den matek (výroba dárků a přání v jednotlivých odděleních)
- Rodinný den/akce pro děti a rodiče
- Měsíční výlety s dětmi Poznávej svoje město/březen, duben

Letní období:

- Měsíční výlety s dětmi Poznávej svoje město/květen, červen
- Den Evropy 9. 5.
- MS v ledním hokeji 9. 5. - 23. 5.
- Den dětí – tematicky zaměřený
- Dětství bez úrazů (projektový týden)
- Účast na soutěžích a výstavách modelářů /Panzer show v Návsí, Letní výstava v Hlubočkách
- Týden retro her ve ŠD/olympiáda
- Letní výzvy s Lesem ve škole /letní soutěž
- Noc s Harrym Potterem ve ŠD

Rozšířená zájmová činnost ŠD - kroužky: 15.00 – 16.30hod

- Papírové modelářství (pondělí, středa)
- Kuchtíci (pondělí)
- Keramika začátečníci (úterý)
- Malý cukrář (úterý)
- Herní doupe (úterý)
- Hravé čtení (středa)
- Pohybové hry (středa)
- Keramika pokročilí (středa)
- Šikovní ručičky (čtvrtek)

Klíčové a odborné kompetence rozvíjené v RZČ:

- **Kompetence k učení** - pracuje s učebními materiály a pomůckami, pozná vlastní pokroky, dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě, samostatně pozoruje a získané výsledky porovnává
- **Kompetence sociální a personální** - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, chápe potřebu efektivně spolupracovat při řešení daného úkolu
- **Kompetence k realizaci zájmové činnosti a aktivnímu využívání volného času** - projevuje smysl pro kulturu a tvořivost, používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- **Kompetence k řešení problémů** - všímá si dění a problémů, řeší problémy, na které stačí, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- **Komunikativní kompetence** - samostatně vyjadřuje své myšlenky, rozšiřuje svou slovní zásobu, dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými), dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítače, audiovizuální prostředky)

Keramika - začátečníci a pokročilí

Cíle vzdělávání:

- naučit základním znalostem a řemeslným dovednostem v oboru
- dát možnost k rozvoji citu pro materiál
- umožnit rozvoj tvořivosti, představivosti, fantazie
- podpořit kladný vztah k výtvarnému umění a k tvůrčí práci

Obsah činnosti:

- seznámení s materiálem a jeho zpracováním
- práce s plátem (válení, vykrajování, konstrukce)
- práce z volné ruky (mačkání, modelování, jednoduchý výrobek) a práce z bloku (odebírání, přidávání)
- práce s barevnou hlínou (kombinování)
- práce s hliněnými hádky (spojování, konstrukce)
- povrchová úprava hlíny (plastická, engoby, glazury, barvítka)
- témata podzim, zima i Vánoce /jaro/ Velikonoce/ léto, soutěžní témata, drobné dárky

Očekávané výstupy:

- zvládne zpracovat hlínu a vyrobit jednoduchý výrobek z ruky
- dokáže vyválet plát a vytvořit z něj výrobek
- dokáže vytvořené výrobky dekorovat plastickým zdobením, správně použít engobu, glazuru, barvítka, oxid
- umí tvořivě přemýšlet a pracovat s pomocí a postupem času i samostatně
- dokáže si zorganizovat pracovní prostor, postup práce, její dokončení a úklid po práci
- spolupracuje s ostatními a respektuje jejich prostor

Metody práce:

- klasické (vysvětlování, předvádění, napodobování, instruktáž)
- aktivizující (rozhovor, výtvarný experiment, řešení problému)

Kroužek papírové modelářství

Cíle vzdělávání

- poskytnout dětem možnost ověřit si své schopnosti a dovednosti při uvedených aktivitách, porovnat tyto schopnosti a dovednosti s dalšími dětmi
- rozvíjet morálně volní vlastnosti a smysl pro fair-play
- rozvíjet schopnosti dětí - trpělivost, zručnost, jemnou motoriku, logické myšlení

Obsah:

- Modely zaměřené tematicky
- (Technika, M1-) D, Armáda, Architektura, 1ZS, letecká a kosmická technika) Děti se seznámí s nejrůznějšími materiály: papír, plasty, dřevo, drátky....
- Seznámení se také s technikami práce lepení natupo, podlepování, patinování a zašpinění modelů, doplňky z plastu a drátu

Očekávané výstupy:

- Děti si každý výrobek dokončí
- Orientují se ve třídě - kde jsou, pomůcky, k čemu souží, jaký materiál je zapotřebí k práci
- Organizují si práci na svém výrobku
- Dovedou uklidit pracovní místo
- Pomáhají si navzájem, radí se
- Kolektivní práce na výrobku
- Dbají na hygienu a osobní bezpečnost

Důležitá – ochrana zdraví při práci, bezpečnost při zacházení s nástroji a pomůckami

Metody práce:

- Vysvětlení práce
- Názorná ukázka
- Pracovní postupy
- Motivační pomůcky a rozhovory
- Vlastní práce
- Úklid místa
- Vyhodnocení výrobku

Šikovné ručičky/výtvarné a pracovní techniky

Cíle vzdělávání:

- Posilovat jemnou motoriku a koordinaci pohybu
- Rozvíjet a upevňovat smysl pro krásu, barvy, fantazii, představivost
- Naučit základním znalostem a dovednostem ve vykonávané činnosti
- Rozvíjet vztah k uměleckým tvorbám, k výtvarnému umění a k ručním pracím

Obsah činnosti:

- Žáci se seznámí s nejrůznějšími materiály pro tvorbu: papír, karton, plastické hmoty, sklo, vlna, přírodniny.
- Seznámí se s různými technikami tvoření jednotlivých výrobků: malování barvou, stříkání barvou, tvorba výrobků ze sádry, výroba náramků, základy háčkování, malování na sklo.
- Výrobky se zaměřují na jednotlivá roční období, vánoce, velikonoce, svátky, dárky.

Očekávané výstupy:

- Dokončení výrobků žáků
- Samostatné přemýšlení nad výrobkem a organizace práce na svém výrobku
- Vzájemná pomoc mezi sebou
- Úklid pracovního místa
- Pracovní hygiena a osobní bezpečnost
- Orientace v místnosti – znalost pracovního místa, pracovních pomůcek, materiálu

Metody práce:

- Klasické – slovní (vysvětlení pracovního postupu, dialog, popis)
- Názorně-demonstrační (názorná ukázka, experiment)
- Praktické (návěky pracovních dovedností)
- Motivující (pochvala, vyhodnocení)

Hravé čtení

Cíle vzdělávání:

- I. Dlouhodobý cíl
  - smysluplné trávení volného času jako prevence patologických jevů, vychovat z každého žáka nezávislého a přemýšlivého čtenáře.
- II. Střednědobé cíle
  - a) kognitivní: porozumění textu (žáci uvážlivě volí četbu, reflektují průběh svého čtení a čtenářství, využívají vhodné strategie a postupy při práci s texty),
  - b) afektivní: vstřícný vztah ke čtení (zaujetí četbou vytváří návyk pravidelného čtení, který žákům přináší zážitek z četby, zvyšují se šance, že se jejich čtenářské dovednosti a znalosti budou rozšiřovat),
  - c) psychomotorické: čtení jako součást životního stylu jedince (směřování žáků k vhodným volnočasovým aktivitám)
- III. Krátkodobý cíl
  - radost ze čtení: pozitivní emoce a zážitky spojené s četbou sdílené s ostatními žáky.

Obsah činnosti:

- a) **sdílení vlastního čtenářství spolu s doporučováním si četby navzájem,**
  - vrstevnické doporučování je hlavním faktorem při výběru knihy a v motivaci k četbě,
- b) **samostatné čtení knih dle vlastního výběru,**
- c) **přímá práce s knihou,**
- d) **slovní hry, rébusy, křížovky, dramatické a fantazijní hry,**
- e) **portfolio čtenáře s pracovními listy.**

Očekávané výstupy:

Žák

- a) si vybírá knihy podle ilustrací, podle obalu, podle svého zájmu a s pomocí dospělého, začíná si samostatně vybírat knihy, které mu přinášejí čtenářský zážitek,
- b) soustředěně naslouchá čtenému textu, podle své volby se zapojuje do vyprávění nebo do diskuze o přečteném, vyhledává příležitosti k hovorům o knihách a textech,
- c) odhadne obsah či děj podle ilustrací nebo obálky knihy, povídá si, o čem je čtený text,
- d) hledá shody a rozdíly mezi tím, co čte, a mezi vlastní zkušeností, znalostmi a světem,
s dopomocí vyvodí jednoduché informace či závěry,
- e) rozpozná různé typy jednoduchých textů (báseň, pohádku, příběh, naučný text), začíná rozpoznávat základní stavební prvky a rysy textu (nadpis, obálka knihy, kde text začíná a končí),
- f) si vybírá text podle potřeby (encyklopedii, když se chce něco dozvědět...), doptává se, pokud něčemu nerozumí, používá ilustrace k lepšímu porozumění textu,
- g) rád se vrací ke svým známým a oblíbeným knihám,
- h) s dopomocí reflektuje své čtení a čtenářství, rád sdílí své čtenářské zkušenosti a zážitky v komunitě čtenářů.

Metody práce:

- a) slovní: rozhovor, práce s textem, vysvětlování,
- b) názorně demonstrační: předvádění a pozorování (představení vlastní knihy, dramatické hry), práce s obrazem (ilustrace, pracovní listy),
- c) praktické: vytváření dovedností (psaní, aktualizace schopností a zkušeností žáka, orientace v situaci, aktivní hledání problému), napodobování, produkční metody (tvořivá činnost ve slovní, dramatické, fantazijní i písemné rovině)

Zájmový kroužek POHYBOVÉ HRY

Cíle vzdělávání

- Podpora kvalitního tělesného a duševního vývoje dětí
- Osvojení si základních dovedností při pohybových aktivitách
- Vybudování a rozvíjení kladného vztahu k pohybu a sportu

Obsah činnosti

- Děti se seznámí s pohybovými aktivitami
- Děti se seznámí se zásadami cvičení a práce se švihadly, na lavičkách, s různými druhy míčů, gymbally, žíněnkami apod.
- Děti hrají soutěživé a míčové hry
- Děti se učí týmovosti

Očekávané výstupy

- Žáci uplatňují hlavní zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách v tělocvičně a na hřišti
- Žáci zvládají jednoduché i složitější pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné v týmu
- Žáci reagují na základní pokyny k osvojené činnosti
- Žáci dodržují pravidla her a soutěží
- Žáci zvládají osvojené pohybové dovednosti

Metody práce

- Ukázka, popis, napodobení
- Řízené hry
- Cvičení dle předlohy
- Cvičení na stanovištích
- Cvičení a práce ve skupinách

Kuchtíci

Cíle vzdělávání:

Dlouhodobý cíl

· pozitivní vztah k vaření, vedení k samostatnosti, sebeobsluha, pořádek a čistota, smysluplné trávení volného času jako prevence patologických jevů, profesní směřování

Střednědobé cíle

- a) kognitivní: osvojování a prohlubování základů vaření, znalost receptů a jejich postupů, osvojování a dodržování základních principů stolování,
- b) afektivní: spolupráce s vrstevníky během přípravy pokrmů, hospodárné zacházení s potravinami, udržování pořádku a čistoty prostřednictvím úklidu,
- c) psychomotorické: osvojování si pracovních postupů, dodržování obecných zásad bezpečnosti a hygieny při práci včetně zásad bezpečnosti a ochrany při práci s náčiním, kuchyňským inventářem i spotřebiči.

Krátkodobý cíl

· radost z vaření: pozitivní emoce a zážitky spojené s vařením sdílené s ostatními žáky.

Obsah činnosti:

- a) psaní a kreslení receptů do sešitu „Kuchtíkovy recepty“,
- b) příprava pokrmů a jejich konzumace,
- c) úklid kuchyňky po vaření

Očekávané výstupy:

Žák

- a) se seznamuje s prostředím a vybavením kuchyně (náčiní a spotřebiče),
- b) připraví s pomocí jednoduchý pokrm,
- c) si uvědomuje nástrahy kuchyně při vaření (např. nůž je ostrý, hrnec pálí, olej je rozžhavený, voda horká apod.) a dbá pokynů pedagoga,
- d) připraví tabuli pro jednoduché stolování,
- e) se chová vhodně při stolování,
- f) udržuje pořádek a čistotu pracovní plochy

Metody práce:

- a) slovní: rozhovor, práce s textem (příprava pokrmů dle receptu), vysvětlování,
- b) názorně demonstrační: předvádění a pozorování (vaření), instruktáž (rozvoj motorických a pracovních kompetencí při vaření),
- c) praktické: vytváření dovedností (psaní, aktualizace schopností a zkušeností žáka, orientace v situaci, aktivní hledání problému), napodobování, manipulování (poznávání prostředí, zařízení a vybavení školní kuchyňky), produkční metody (psaní a kreslení receptů, hotové pokrmy)

MALÝ CUKRÁŘ

CÍL VZDĚLÁVÁNÍ:

- I. Dlouhodobý cíl
  - pozitivní vztah k pečení a vyrábění moučníků, vedení k samostatnosti, sebeobsluha, pořádek a čistota, smysluplné trávení volného času jako prevence patologických jevů, profesní směřování
- II. Střednědobé cíle
  - a) kognitivní: osvojování a prohlubování základů pečení, znalost receptů a jejich postupů, využití měrných jednotek v praxi, osvojování a dodržování základních principů stolování,
  - b) afektivní: spolupráce s vrstevníky během přípravy pokrmů, hospodárné zacházení s potravinami, udržování pořádku a čistoty prostřednictvím úklidu
  - c) psychomotorické: osvojování si pracovních postupů, dodržování obecných zásad bezpečnosti a hygieny při práci včetně zásad bezpečnosti a ochrany při práci s náčiním, kuchyňským inventářem a spotřebiči.
- III. Krátkodobý cíl
  - radost z pečení a přípravy moučníků, pozitivní emoce a zážitky spojené s vařením sdílené s ostatními.

OBSAH ČINNOSTI:

- a) Čtení receptů, vysvětlení postupu práce a seznámení s ingrediencemi
- b) Příprava pokrmů a jejich konzumace
- c) Úklid kuchyňky po přípravě moučníků

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

ÚČASTNÍK

- a) seznamuje se s prostředím a vybavením kuchyně (náčiní a spotřebiče)
- b) připraví s pomocí pokrm (moučník)
- c) uvědomuje si nástrahy kuchyně při přípravě pokrmů (např. nůž je ostrý, hrnec pálí, olej je rozžhavený, voda je horká atd.) a dbá pokynu pedagoga
- d) připraví tabuli pro jednoduché stolování
- e) chová se vhodně při stolování
- f) udržuje pořádek a čistotu pracovní plochy

METODY PRÁCE:

- a) slovní: rozhovor, práce s textem (příprava pokrmů dle receptu), vysvětlování
- b) názorně demonstrační: předvádění a pozorování (příprava moučníků), instruktáž (rozvoj motorických a pracovních kompetencí při přípravě moučníků)
- c) praktické: vytváření dovedností (aktualizace schopností žáka, orientace v situaci, aktivní hledání problému), napodobování, manipulování (poznávání prostředí, zařízení a vybavení školní kuchyňky), produkční metody (kreativita a hotové pokrmy)

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

Realizace výchovně vzdělávacích cílů povede k naplnění následujících klíčových kompetencí: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence

Herní doupě

Cíle vzdělávání:

- IV. Dlouhodobý cíl
- smysluplné trávení volného času jako prevence patologických jevů, vychovat z každého žáka přemýšlivého jedince regulujícího své emoce vhodně k dané situaci.
- V. Střednědobé cíle
- d) kognitivní: výběr her (účastníci si uvážlivě vybírají hry dle svých preferencí), pochopení a porozumění (herní pravidla), aplikace (opakované hraní her dle pravidel)
  - e) afektivní: práce s vlastními emocemi, přiměřené emoční reakce vůči protihráčům, reagování na dynamiku her (jednou se mi daří, podruhé ne), fair play, budování přátelských vazeb s ostatními
  - f) psychomotorické: zpřesňování vedoucích k zautomatizování (hraní her pod dohledem a poté bez pomoci), směřování účastníků k vhodným volnočasovým aktivitám
- VI. Krátkodobý cíl
- radost ze hraní: pozitivní emoce a zážitky spojené s hraním sdílené s ostatními.

Obsah činnosti:

- f) **sdílení vlastního herního nadšení spolu s doporučováním si her navzájem**,
· vrstevnické doporučování je hlavním faktorem při výběru her a v motivaci k hraní,
- g) **samostatné hraní her dle vlastního výběru**,
- h) **přímá práce s pravidly a jejich postupné osvojování**,
- i) **deskové, slovní, karetní, kostkové, retro hry, únikové hry, logické hry a hlavolamy**,
- j) **vymýšlení, vytvoření a hraní vlastních her**

Očekávané výstupy:

Účastník

- i) si vybírá hry podle svého zájmu a s pomocí dospělého, začíná si samostatně vybírat hry, které mu přinášejí herní zážitky,
- j) soustředěně naslouchá pravidlům, která si postupně osvojuje, doptává se, pokud něčemu nerozumí,
- k) vyhledává příležitosti k hovorům o hrách, které má rád,
- l) se rád vrací ke svým známým a oblíbeným hrám,
- m) se seznamuje s ostatními členy v kroužku, navazuje s nimi přátelské vazby, umí se vcítit do emocí svých spoluhráčů i protihráčů a snaží se vhodně regulovat své pocity,
- n) rozpozná různé druhy a typy her (slovní, logické, deskové, párové, skupinové, pro jednotlivce...),
- o) si vybírá hru podle potřeby a momentální nálady (skupinové a párové pro kolektivní hru, sólo hru pro samostatné individuální hraní),
- p) s dopomocí reflektuje své herní pokroky, rád sdílí své herní zkušenosti a zážitky v komunitě hráčů.

Metody práce:

- d) slovní: rozhovor, práce s textem, vysvětlování,
- e) názorně demonstrační: předvádění a pozorování (představení vlastních her, sledování hraní druhých), instruktáž (pravidla her),
- f) praktické: napodobování (učení se hraní her podle pravidel), vytváření dovedností (osvojování si her, aktualizace schopností a zkušeností žáka, orientace v situaci, aktivní hledání problému), napodobování,
- g) aktivizující: diskuzní, didaktické hry

Klíčové kompetence:

Realizace výchovně vzdělávacích cílů povede k naplnění následujících klíčových kompetencí: kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence k trávení volného času.